

CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH W GMINIE ZBLEWO

83-210 Zblewo, ul. Główna 17
NIP 592-11-94-734 tel. 058 588 44 06

Załącznik nr 3 do
Zarządzenia nr 3/2024
Kierownika CUW
z dnia 15.02.2024 r.

PROCEDURA nr 2

zawiadamiania sądu opiekuńczego o sytuacji małoletniego obowiązująca w Centrum Usług Wspólnych w Gminie Zblewo

Podstawa prawna:

- **art. 572** ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.);
- **art. 4 ust. 3** ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1700 ze zm.).

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Niniejsza Procedura określa:
 - a) zasady postępowania pracowników Centrum Usług Wspólnych w Gminie Zblewo w przypadku zawiadamiania sądu opiekuńczego o zagrożeniu dobra dziecka,
 - b) zasady postępowania pracowników Centrum Usług Wspólnych w Gminie Zblewo w przypadku zawiadamiania sądu opiekuńczego o okolicznościach świadczących o demoralizacji lub popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego.
2. Ilekroć w Procedurze jest mowa o:
 - a) **jednostce** – należy przez to rozumieć Centrum Usług Wspólnych w Gminie Zblewo,
 - b) **dziecku, małoletnim** – należy przez to rozumieć wychowanka/ucznia dowożonego do placówki
 - c) **nieletnim** – należy przez to rozumieć dziecko poniżej 17 roku życia;
 - d) **sądzie opiekuńczym** – należy przez to rozumieć Sąd Rejonowy, Wydział Rodziny i Nieletnich właściwy z uwagi na miejsce zamieszkania dziecka;
 - e) **zagrożeniu dobra dziecka** – należy przez to rozumieć przypadki, w których istnieją uzasadnione powody do podejrzenia, że uczeń może być narażony na jakiegokolwiek formy zaniedbania, przemocy domowej czy inne trudne do zdefiniowania sytuacje. Katalog

możliwych sytuacji będących zagrożeniem dobra dziecka jest otwarty. Przykładowo może to być:

- zaniechanie potrzeb życiowych dziecka, tj.; np. prawidłowa higiena, żywienie dostosowane do wieku dziecka, zapewnienie odpowiedniej odzieży,
- zaniechanie potrzeb emocjonalnych i psychicznych dziecka (pozostawianie dziecka bez opieki lub w takiej sytuacji że coś mu zagraża, lub sprawowanie opieki pod wpływem alkoholu),
- niewypełnianie zaleceń lekarskich,
- stosowanie kar fizycznych,
- surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców, opiekunów,
- nieposyłanie dziecka do placówki,
- niestosowanie się do zaleceń jednostki oświatowej co do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku,
- sytuacja gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona Niebieska Karta, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i jego sytuacja nie uległa poprawie,
- sytuacja, gdy pomimo zastosowanej procedury i dostępnych środków wychowawczych podopieczny jednostki kontynuuje działania naruszające bezpieczeństwo, dodatkowo gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy z jednostką, oraz szczególnie w sytuacji, gdy jednostce znane są inne przejawy demoralizacji.

1. **demoralizacji** – należy przez to rozumieć, w szczególności:

- a) dopuszczenie się czynu zabronionego (czyli zachowania o znamionach określonych w ustawie karnej jako wykroczenie lub przestępstwo),
- b) naruszanie zasad współżycia społecznego,
- c) uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,
- d) używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
- e) uprawianie nierządu;

2. **osobie odpowiedzialnej** – należy przez to rozumieć osobę w skazaną zgodnie z § 3 Procedury,

3. **krzywdzeniu** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika jednostki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniechywanie. Krzywdzeniem jest:

- a) przemoc - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka.
- b) przemoc fizyczna - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
- c) przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.

- d) wykorzystywanie seksualne – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
 - e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki.
4. **czynnie karalnym** – należy przez to rozumieć czyn zabroniony przez ustawę jako:
- a) przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo
 - b) wykroczenie lub wykroczenie skarbowe;
5. **czynnie zabronionym** - rozumie się przez to zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.

§ 2

Cel procedury

Celem niniejszej Procedury jest:

1. stosowanie standardów ochrony małoletnich przyjętych w jednostce,
2. prawidłowe zawiadamianie sądu opiekuńczego o okolicznościach świadczących o demoralizacji, zagrożeniu dobra dziecka lub popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego,
3. zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i przerwanie krzywdzenia.

§ 3

Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień

1. Osobą odpowiedzialną za zawiadomienie sądu opiekuńczego o okolicznościach świadczących o demoralizacji, zagrożeniu dobra dziecka lub popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego jest Kierownik lub osoba wyznaczona przez Kierownika jednostki.
2. Wykaz osób odpowiedzialnych za składanie zawiadomień określa załącznik nr 1 do Procedury.

§ 4

Zasady postępowania

1. W przypadku podejrzenia, że
 - a) dobro dziecka jest zagrożone,
 - b) nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego,
 - c) nieletni przejawia objawy demoralizacji lub popełnił inny czyn zabroniony niż wymieniony w ust. 1 lit. b - pracownik sporządza notatkę służbową i przekazuje informacje osobie odpowiedzialnej.
2. Wzór notatki służbowej stanowi załącznik nr 2 do Procedury.
3. Osoba odpowiedzialna składa zawiadomienie do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka niezwłocznie gdy:
 - a) dobro dziecka jest zagrożone,
 - b) jednostka dowiedziała się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego,
 - c) nieletni przejawia objawy demoralizacji lub popełnił inny czyn zabroniony inny niż wymieniony w ust. 3 lit. b.
4. Złożenie tego zawiadomienia w zakresie pkt 3 nie jest konieczne w sytuacji, gdy kierownik podjął działania związane z zastosowaniem **środków oddziaływania wychowawczego**, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
5. W przypadkach o których mowa w ust. 1 pkt 2 zawiadomienie można złożyć również na Policję.
6. Zawiadomienie do sądu opiekuńczego należy przygotować **w formie pisemnej**.
7. Zawiadomienie o którym mowa w ust. 3 powinno zawierać, w szczególności:
 - a) wskazanie osoby/jednostki zawiadamiającej o zagrożeniu dobra dziecka wraz z adresem korespondencyjnym,
 - b) wskazanie danych dziecka i jego rodziców oraz ich adresu zamieszkania,
 - c) możliwie dokładny opis zdarzeń, które potwierdzają zagrożenie dobra dziecka,
 - d) podanie ewentualnych świadków,
 - e) opis dotychczasowych działań ze strony jednostki, kontaktów z rodzicami, warto zasugerować, jakie inne działania należałoby podjąć,
 - f) datę i podpis osoby składającej wniosek.
8. Zawiadomienie o którym mowa w ust. 3 powinno być odpowiednio uzasadnione. Podstawą do jego sporządzenia powinna być zgromadzona w sprawie dziecka dokumentacja potwierdzająca występowanie określonych incydentów, stosowanie środków oddziaływania wychowawczego, w tym,

przeprowadzone rozmowy z rodzicami, spotkania z pedagogiem, psychologiem, objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, spisanie kontraktu, itp.

9. Wzór zawiadomienia do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka stanowi załącznik nr 3 do Procedury.

10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji sądu opiekuńczego.

§ 5

Postanowienia końcowe

1. Niniejsza procedura wchodzi w życie z dniem 15.02.2024 r.

2. Za zamieszczanie oraz informowanie o aktualnej treści procedury odpowiada kierownik jednostki.

Kierownik
Centrum Usług Wspólnych
w Gminie Zblewo
M/D
Malwina Deska

Wykaz osób odpowiedzialnych za składanie zawiadomień do sądu opiekuńczego

L.p.	Stanowisko	Imię i nazwisko
1.	Kierownik	
2.	Osoba wyznaczona przez kierownika jednostki	
W sytuacji nieobecności osoby wskazanej w pkt 1		
3.	Osoba wyznaczona przez kierownika jednostki	

.....
(pieczęćka jednostki)

NOTATKA SŁUŻBOWA

z dnia

Imię i nazwisko pracownika:	
Stanowisko:	
Opis sytuacji/zdarzenia:	
Świadkowie:	
Wnioski/ustalenia:	
Podjęte działania przez pracownika	

.....
(podpis pracownika)

Zawiadomienie do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka

....., data..... r.

Sąd Rejonowy¹
w
Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul.
00-000

Wnioskodawca:

.....

(imię, nazwisko)

.....

(nazwa jednostki)

.....

.....

(adres jednostki)

Uczestnicy:

Rodzice/opiekunowie małoletniej/go²:

.....

.....

(imię, nazwisko)

.....

.....

(adres rodziców/opiekunów³)

Małoletni/a:

.....

(imię, nazwisko)

.....

.....⁴

(adres)

¹ Wniosek należy złożyć do Sądu Rodzinnego i Nieletnich właściwego, ze względu na miejsce faktycznego zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

² Niepotrzebne skreślić

³ Niepotrzebne skreślić

⁴ Należy zawsze podać imię, nazwisko dziecka i adres pobytu. Tylko w takim wypadku Sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJE DZIECKA

Wnoszę o wgląd w sytuację małoletniej/małoletniego⁵ i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

UZASADNIENIE

.....
.....

Osobą zajmującą się sprawą małoletniej/małoletniego(imię, nazwisko)
jest kierownik/osoba wyznaczona przez kierownika⁶(imię, nazwisko)

W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione:

- 1) *informacje na temat sytuacji, z powodu której składany jest wniosek np.:*
 - *podejrzanie popełnienia przestępstwa wobec dziecka lub*
 - *zaniedbanie dziecka,*
 - *podejrzanie nie zaspokajania podstawowych potrzeb dziecka przez opiekunów,*
 - *nie realizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko pomimo działań ze strony szkoły,*
- 2) *informacje dotyczące osób, które były/są świadkami tych zdarzeń,*
- 3) *opis dotychczasowych działań, kontaktów z rodzicami.*

.....
(pieczętka i podpis kierownika
lub innej uprawnionej osoby)

Załączniki:

1.
2.

⁵ Niepotrzebne skreślić.

⁶ Niepotrzebne skreślić.